

Asia: VN/36276/2025

Lausuntopyyntö mikroyrittäjien rahoituksesta sekä yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksista

Mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantaminen

1.
Oman pääoman ehtoinen rahoitus
2.
Vakuusvaatimukset
3.
Yksityisen maltillisen (korko 5-10 %) vieraan pääoman saatavuus
4.
Päätöksenteon keskittyminen
5.
Rahoittajien ja päättäjien huomion kiinnittyminen isojen yritysten rahoituksen haasteiden ratkaisemis

Kysymys 2. Mitä kehittämissuhteita Teillä on mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantamiseen, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevasta yrittäjyyden edistämisestä mikroyrittäjyyden kentässä, kuten toimintaympäristö, politiikkatoimet ja vastaava? Valtiovallan vastuulla olevilla rahoitusjärjestelmillä tarkoitetaan julkisia rahoituspalveluita ja -instrumentteja, joita valtio tarjoaa tai tukee mikroyrittäjien liiketoiminnan rahoittamiseksi. Näihin kuuluvat esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla olevan osalta ELY-keskusten yritystukimuodot, Finnveran lainat ja takaukset, Business Finlandin rahoituspalvelut.

Pyydämme konkreettisia kehittämissuhteita valtiovallan vastuulla olevan osalta mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantamiseen perusteluineen.

Ehdotus 1 Oman pääoman ehtoisen rahoitustuotteen lisääminen Finnveran palveluvalikoimaan

Perustelut

Mikroyritysten rahoituspaketeissa Finnvera on jo hienosti mukana yhteistyössä pankkien kanssa. Säädosympäristön ja pankkien sääntelyn kiristyessä ja tulevaisuuden epävarmuuden noustua aikaisempaa suuremmaksi, mikroyritykset tarvitset aikaisempaa enemmän omaa pääomaa saadakseen Finnveran ja pankit mukaan investointien, kehittämishankkeiden ja yritysten omistajanvaihdosten rahoittamiseen. Finnverassa voisi pilotoida omaa yksikköä, joka tarjoaisi markkinoille oman pääoman ehtoista rahoitusta. Summat voisivat vaihdella vaikka välillä 10.000 – 50.000 €.

Ehdotus 2 Finnvera voisi tuoda markkinoille koventit mikroyritysten rahoitukseen

Perustelut

Mikroyritysten liiketoiminnot ovat enenevässä määrin kehittymässä sellaiseksi, että yrityksillä on käytössään aina vain vähemmän sellaisia omaisuuseriä, joita voitaisiin käyttää rahoituksessa vakuutena. Sopimusvakuuksia käytetään jo nyt hyvällä menestyksellä suurten yritysten rahoituksessa, mutta sellaisten tarve mikroyrityksissä kasvaa jatkuvasti. Finnveran rahoitusosaaminen on jo niin korkealla tasolla ja toiminta ammattimaista, että se olisi todennäköisin toimija, joka onnistuisi sopimusvakuuksien tuomisessa osaksi mikroyritysten rahoituspaketteja.

Ehdotus 3 Vahvistetaan Finnveran ja yksityisten rahastojen yhteistyötä mikroyritysten rahoituksessa

Perustelut

Finnveran ja pankkien yhteistyö sujuu useimmiten saumattomasti, sille on muodostunut vahvat perinteet ja siihen on jo totuttu. Mikroyrityksissä kun kuitenkin koetaan haasteita rahoituksen saatavuudesta, niin markkinoille on syntynyt tilaan uusille yksityisille rahastoille, joilla on omat yksilölliset sijoitusprofiilinsa. Finnveran panostukset yhteistyöhön heidän kanssaan olisi tehokas ja nopea tapa toimia näiden rahastojen markkina-aseman vahvistamiseksi. Toimenpide vahvistaisi ja monipuolistaisi meidän poikkeuksellisen pankkikeskeistä rahoitusmarkkinaa ja toisi lisää kaivattuja vaihtoehtoja mikroyritysten rahoitusmarkkinoille.

Ehdotus 4 Vahvistetaan rahoituksen hakijoiden ja Finnveran rahoituspäätösten tekijöiden välistä vuorovaikutusta

Perustelut

Mikroyritysten on suhteessa suurin yrityksiin huomattavasti vaikeampaa toteuttaa luotettavia ennusteita liiketoiminnan kehittymisestä. Näin ollen pelkästään laskelmiin perustuva mikroyritysten rahoituspäätösten valmistelu todennäköisesti johtaa tilanteisiin, joissa rahoitettava yritys ja sen johto esittävät toteuttamiskelpoisen suunnitelman, mutta heidän esittämänsä aineisto ei täytä rahoittajan kriteereitä. Rahoittajan ja rahoituksen välinen vuorovaikutus rakentaa molemminpuolista luottamusta ja todennäköisimmin johtaa yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Ehdotus 5 Vahvistetaan Finnveran resursseja ja asetetaan kunnianhimoiset tavoitteet mikroyritysten rahoitustuotteiden markkinointiin

Perustelut

Isot yritykset vievät rahoittajien ja päättäjien huomion. Rahoittajat saavat enemmän rahaa markkinoilla vähemmällä vaivalla, kun rahoittavat vain suuria kohteita. Juuri tässä kohtaa tarvitaan julkista toimijaa kuten esimerkiksi Finnveraa kohdentamaan resursseja mikroyritysten

rahoitustuotteiden markkinointiin. Kasvavaan kysyntään vastaaminen edellyttää, että myös itse rahoitustuotteet on riittävästi resursoitu.

Yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdokset liiketoiminnan jatkumisen turvaamiseksi

1.

Oman pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuus

2.

Perintö- ja lahjaverotus sukupolvenvaihdoksissa

3.

Keskeisten valtakunnallisten toimijoiden yhteistyön pitkäjänteinen kehittäminen sukupolvenvaihdosten ja yrityskauppojen edistämiseksi ja julkisten ja yksityisten toimijoiden välinen yhteistyö yritysten omistajanvaihdosten neuvonta- ja asiantuntijapalveluiden toteuttamisessa

4.

Yritystollalla yrittäjäksi tulemisessa vaadittavan osaamisen kouluttamisen vähäisyys ja riittämätön tietoisuus tarpeesta ylläpitää ja kehittää yrityksen myyntikuntoa läpi yrityksen elinkaaren ja etenkin yrittäjän ikääntyessä tms

5.

Yrityskauppojen ja sukupolvenvaihdosten tilastointi osaksi Tilastokeskuksen normaaleja yritystilastoja.

Kysymys 4. Mitä kehittämistarpeita on yritysten sukupolvenvaihdosten edistämässä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämissuhteita *sukupolvenvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

Perintö- ja lahjaverotuksen uudistaminen niin, että yritysten sukupolvenvaihdokset voitaisiin toteuttaa ilman lahjaveroseuraamuksia ja näin säästyvät rahat voitaisiin käyttää yritysten kehittämiseen ja investointeihin.

Oman pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuuden parantaminen.

Sukupolvenvaihdososaamisen koulutuksen vahvistaminen ja jatkajakoulujen synnyttäminen korkeakouluihin sekä ammatillisen toisen asteen oppilaitoksiin.

Kysymys 5. Mitä kehittämistarpeita on yritysten yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten edistämässä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia *yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

Oman pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuuden parantaminen

Yrityksen ostamisen osaamisen koulutuksen vahvistaminen kaikilla tasoilla ja kaikissa oppilaitoksissa yrityksen perustamisen rinnalle

Julkisten ja yksityisten toimijoiden välisen yhteistyön vahvistaminen neuvonta- ja asiantuntijapalveluiden toteuttamisessa.

Valtakunnallisen omistajanvaihdosfoorumien toiminnan vakiinnuttaminen yritysten omistajanvaihdosten edistämisen keskeisten valtakunnallisten toimijoiden yhteistyöalustana sekä keskeisenä yrityskauppojen ja sukupolvenvaihdosten herättelytoimien toteuttajana.

Varamäki Elina

Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy - Omistajanvaihdosten tutkimusryhmä